

WYBITNA GWIAZDA DISTINGUISHED STAR

prof.
**Mykhailo
Zgurovsky**
National
Technical University
of Ukraine

UKRAINA centrum niezłomności

Dzięki jego życzliwości i zaangażowaniu Politechnika Kijowska była miejscem kluczowych wydarzeń edukacyjnych i naukowych budujących polsko-ukraińską współpracę akademicką – największymi z nich były Polsko-Ukraińskie Dni Edukacji, Nauki i Innowacyjności, które odbyły się w KPI w kwietniu 2017.

Jest „ambasadorem” Polski na terenie Ukrainy i Europy. Ostatni rok dopisał do jego biografii bardzo ważny, dramatyczny rozdział: wojnę. Rektor budował barykady, nadzorował przygotowanie schronów i „centrów niezłomności”, w których mimo ostrzału toczą się zajęcia i badania naukowe. Zaangażował się w projekt *INCUBATING FREEDOM – Adapting Women to Digital Economy* i jest przekonany, że dzięki niemu Ukraina zyska nie tylko wykształconych fachowców nowoczesnych technologii, ale także będzie to znaczący impuls w budowaniu nowoczesnej i bezpiecznej Ukrainy. Swoim studen-

tom prof. Zgurovsky powtarza, że to na ich barkach będzie spoczywać wielkie dzieło odbudowy Ukrainy po wojnie.

– **Panie Rektorze, ile osób z Pana uczelni poszło na front?**

– Już ponad dwustu studentów i nauczycieli akademickich z „KPI” walczy na wojnie, a dwudziestu z nich zginęło. Mamy w głównym kampusie specjalną tablicę pamiątkową z ich zdjęciami. Moim największym pragnieniem jest, żeby tych fotografii nie przybywało. Trzeba też pamiętać, że w obronie Ukrainy walczy kilka tysięcy absolwentów naszej uczelni.

– **Od wybuchu wojny minął prawie rok. Jak zmieniała się sytuacja na uczelni w ciągu tych miesięcy, w jaki sposób uczyliście się życia w wojennych warunkach?**

– Nie spodziewaliśmy się rosyjskiej agresji. Pierwszego dnia wojny byliśmy w absolutnym szoku, nie wiedzieliśmy, co robić. Kijów i inne ukraińskie miasta były celami zmasowanych ata-

Można śmiało stwierdzić, że tegoroczny Laureat Nagrody Distinguished Star zasługiwał na to wyróżnienie od bardzo dawna. Profesor **Mykhailo Zgurovsky** jest liderem budowania struktur i platform cyberbezpieczeństwa o oddziaływaniu międzynarodowym. Zainicjował polsko-ukraińską współpracę w zakresie doktryzowania, edukacji w ramach podwójnego dyplomowania, a w wyniku umowy podpisanej w roku 2008 z Fundacją Edukacyjną „Perspektywy” uruchomił na Politechnice Kijowskiej Centrum Ukraińsko-Polskie (oficjalna inauguracja w 2010 r.), które stało się bazą do działań programu „Study in Poland” w całej Ukrainie.

ków, wokół stolicy toczyły się ciężkie walki. Ale już 24 lutego powołaliśmy w uczelni sztab operacyjny, którego zadaniem było zapewnienie bezpieczeństwa uczelni, i sztab humanitarny, którego praca koncentrowała się na organizowaniu lekarstw, żywności, pomocy potrzebującym. Przygotowaliśmy schrony dla studentów i pracowników, z których korzystali także mieszkańcy okolicznych domów – zapraszaliśmy do nich wszystkich.

Podczas bezpośrednich ataków na Kijów na naszej uczelni – podobnie jak w innych kijowskich szkołach wyższych – nie było zajęć. Ale kiedy było już wiadomo, że stolica została obroniona, a Siły Zbrojne Ukrainy przystąpiły do kontrataku, uznaliśmy, że trzeba wrócić do pracy. W tym czasie około siedemdziesiąt procent naszych studentów i wykładowców było za granicą, w Polsce i innych krajach. Skontaktowaliśmy się ze wszystkimi i zapytaliśmy, czy są gotowi podjąć naukę i pracę w trybie hybrydowym. Byli gotowi: 20 marca wznowiliśmy zaję-

Koniec lutego 2022. Punkt kontrolny na kampusie KPI. Rektor M. Zgurovsky drugi od lewej.

cia. Część studentów studiuje „normalnie”, w kijowskiej kampusie, część online.

– **I w ten sposób, mimo wojny za progiem, semestr wiosenny na „KPI” udało się z powodzeniem zakończyć.**

– Tak, a latem przeprowadziliśmy rekrutację i okazało się, że kandydatów jest tyle samo co rok wcześniej. W sumie na trzy stopnie kształcenia (licencjat, magisterium, studia doktoranckie) przyjęliśmy 8 tysięcy nowych studentów. 1 września rozpoczął się u nas semestr zimowy. Zrobiliśmy wszystko, żeby procesy dydaktyczne i badawcze mogły się toczyć w miarę normalnie.

– **Chyba trudno mówić o jakiegokolwiek normalności, gdy trwa wojna.**

– Ale można stworzyć takie warunki, żeby studenci i pracownicy naukowcy pracowali i byli razem, zamiast siedzieć w domach albo schronach. To prawda, że trwają ostrzały raketowe, że często brakuje prądu, przestaje działać internet. Stworzyliśmy w „KPI” dziesięć „centrów niezłomności” – bezpiecznych przestrzeni zaopatrywanych w prąd przez generatory, z dostępem do internetu przez Starlink, gdzie toczą się zajęcia i są prowadzone badania. Kiedy ludzie są razem, mogą pomagać sobie nawzajem, dawać sobie otuchy w trudnych momentach.

– **Badania prowadzone przez „KPI” zawsze związane były z wojskowością.**

– „KPI” jest uczelnią techniczną, to naturalne. Prace badawcze na rzecz armii prowadzono w naszej uczelni od jej założenia w roku 1898. Tak było i przed rewolucją październikową, i w czasach sowieckich, i w niepodległej Ukrainie. W tej chwili nasi inżynierowie i naukowcy pracują przede wszystkim na potrzeby Sił Zbrojnych Ukrainy, ale z oczywistych powodów nie mogą powiedzieć, jakie są to projekty.

– **Czego oczekuje Pan od międzynarodowego środowiska akademickiego?**

– Od środowiska akademickiego spodziewam się partnerskich relacji i wsparcia moralnego. I otrzymujemy to wsparcie, z wielu krajów, a szczególnie z Polski. Stworzyliśmy przecież i wprowadzamy w życie wielki projekt „Incubating Freedom – Ada-

pting Women to Digital Economy”, który pomoże w kobietom z Ukrainy w zdobyciu poszukiwanych kwalifikacji cyfrowych. Po specjalnie przygotowanych dla nich szkoleniach będą mogły podjąć pracę w zawodach, w których jest ogromny deficyt fachowców, a po wojnie wrócą do Ukrainy i będą mogły efektywnie włączyć się w odbudowę i unowocześnienie kraju, który dąży do członkostwa w Unii Europejskiej i NATO. Osoby, które będą miały doświadczenie pracy w kraju Unii Europejskiej, będą znały europejskie standardy i system wartości, będą w tym procesie bezcenne!

– **Środowisko akademickie stało się zatem na wysokości zadania. Do Ukrainy płynie także wsparcie ze świata – moralne i materialne.**

– Mamy, teoretycznie, dwie możliwości rozwoju sytuacji: albo kraj i naród zostaną unicestwione,

albo Ukraina obroni się i przetrwa. A to znaczy, że musimy zwyciężyć! Ale zasadnicze pytanie staje dziś przed całym demokratycznym światem. Widzimy, że w obecnej sytuacji świat podzielił się na dwie części: demokratyczną i autorytarną. Jeśli zwycięży ta druga opcja, będzie to jasny sygnał, że autorytarne zapędy można traktować jako normę w innych częściach świata. Zatem rodzi się pytanie dotyczące nie tylko Ukrainy, ale całego świata: czy ma być miejscem cywilizowanym i bezpiecznym, czy też chce się pogryźć w niekończących się konfliktach.

– **Panie Rektorze, co powiedział Pan nowym studentom na inauguracji pierwszego „wojennego” roku akad. 2022/2023?**

– Pierwszego września chciałem przede wszystkim dać moim studentom nadzieję na lepszą przyszłość. Podkreśliłem, że Ukraina będzie niezmiennie bronić swojej niepodległości i wejdzie do rodziny wysoko rozwiniętych krajów Europy i świata. Powiedziałem im też, że to właśnie oni będą architektami tych przemian, więc spoczywa na nich ogromna odpowiedzialność za budowanie nowoczesnej, europejskiej Ukrainy.

– **Dziękuję za rozmowę.**

Prof. MYKHAILO ZGUROVSKY

Rektor Politechniki Kijowskiej KPI im. Igora Sikorskiego, doktor nauk technicznych, członek Prezydium Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, doktor honoris causa Politechniki Warszawskiej, członek korespondent Austriackiej Akademii Nauk (Wydział Matematyki i Nauk Przyrodniczych). Specjalizuje się w cybernetyce, analizie systemów, eksploracji dużych zbiorów danych, teorii decyzji.

W latach 1994-1999 był najmłodszym ministrem edukacji w Ukrainie. Po 2014 roku został mianowany szefem rady nadzorczej Państwowego Koncernu Zbrojeniowego Ukrainy „UkrOboronprom”. W końcu lutego 2022, gdy rosyjskie wojska podchodziły pod Kijów, razem ze studentami budował barykady i kierował przygotowaniem do obrony kampusu KPI.

Jako przewodniczący Asocjacji Rektorów Uczelni Technicznych Ukrainy współpracuje ściśle z Konferencją Rektorów Polskich Uczelni Technicznych KRPUT. Jest cenionym naukowcem w dziedzinie cybernetyki, analizy systemów, eksploracji dużych zbiorów danych i teorii podejmowania decyzji.